

[Justitsministeren.]

ger, har jeg sagt til mig selv, at det vilde vist ikke være for tidligt, om man overvejede at trække visse Sager saa langt ud fra Administrationen og fra de ordinære Domstole som muligt for at vise denne Kritik, at her bliver Sagerne behandlet fuldkommen selvstændigt ved en i øvrigt uafhængig Domstol. Derigennem kunde man formentlig opnaa, at Administrationen blev befriet for en hel Række af de stadig tiltagende Klager, som den til syvende og sidst ikke har noget at gøre med, da de vedrører Domstolsspørgsmaalet.

Dette er en af Grundene til, at jeg har interesseret mig for denne særlige Appelret, og det skal nok vise sig, at jeg desværre har Ret paa dette Omraade.

Endelig er der ogsaa en principiel Betragtning, og den kan man nu ikke se bort fra; det er den, at der vil uvægerlig være større Tillid til en Domstol, som har det særlige Formaal at undersøge disse Sager, end til de ordinære Domstole, hvis Sagerne lægges ind under dem. Man kan dertil sige, at der er dog ingen, som nærer Mistillid til Domstolene. Nej, det har jeg heller aldrig gjort. Jeg nærer ikke den ringeste Mistillid til Domstolene. Jeg tror, vi har saa dygtige og hæderlige Domstole, som det overhovedet er muligt, herhjemme. Men der er jo altid Mistillid, naar man skal paadømme sine egne Fejl eller sine nærmeste Kollegers, og det saa gaar ind under den ordinære Rettergang, eller, som det er ordnet nu, saaledes at slet ingen faar at vide, hvad det er, der egentlig foregaar.

Man har søgt at kaste Mistro eller Uvilje over paa mig personlig — som om jeg ønskede at komme Domstolene til Livs. Nej, den Betragtning, jeg anlægger, er anlagt af Højesteretspræsidenten, der desværre nu synes at have glemmt sin Betragtningssmaade, men som ikke desto mindre har fuldkommen Ret; den blev anlagt med stor Kraft i 1928, og nu ved jeg nok, at Højesteretspræsidenten ogsaa paa andre Omraader har haft en helt anden Opfattelse, efter at han er blevet Højesteretspræsident, end han havde tidligere; det gælder ogsaa med Hensyn til Forholdet mellem Lovgivningsmagt og Domstole, ligesom det gælder her. Men ikke desto mindre staar Ordene dog ved deres Værd. Det drejer sig om en Artikel af den nuværende Højesteretspræsident i „Sagførerbladet“ for Marts 1928, Nr. 3, hvor Højesteretspræsidenten gaar meget stærkt imod, at Sagførersamfundet faar nogen som helst Domsmyndighed over

for sine egne Medlemmer. Han siger, at det er naturligvis forklarligt, at et Samfund, der raader over saa megen trænet Kraft til Løsning af Retsplejeopgaver, kommer ind paa at ville betjene sig selv i sine egne Retsplejeanliggender, at man altsaa vil udvide Disciplinærmyndigheden til Domsmagt i indbyrdes Sagføreranliggender. Men han siger senere hen:

„Det blotte Interessesfællesskab sætter Upartiskheden i Fare. Som Auditor hørte jeg en Oberstløjtnant sige om Krigsrettens syv Klasser Dommere af forskellige militære Grader: „Ja, vi er jo alle partiske“. Til Sagkyndighedens Plus svarer i alle Standsdomstole Interesserethedens Minus; Spørgsmaalet er kun, hvad der ligger mest Vægt paa.“

Og til sidst siger han i den Afhandling, der altsaa giver mig saa voldsom Ret, og som jeg aldrig hidtil har benyttet — men jeg har yderligere Argumenter, hvis man skulde ønske det —:

„Moderne Retsplejes Grundtanke: at ogsaa borgerlig Retspleje er et Stats-, ikke et Standsanliggende. Indirekte angaar en Retsafgørelse mange andre end Sagens formelle Parter. Derfor skal Tvisten afgøres ved Repræsentanter for Samfundet, men dette er Parternes Standsfæller ikke.“

Dommerne skulde altsaa være de eneste i denne Verden, der overhovedet ikke var paavirkede af alle de Synspunkter, der her har faaet Højesteretspræsidenten til saa voldsomt at gaa imod selv den ringeste Domsmyndighed for Sagførersamfundet. Jeg tror det ikke, og jeg ved ikke, hvorfor de skulde være det. Ikke desto mindre bøjer jeg mig som enhver anden for, at Domstolene selvfølgelig skal have Afgørelsen ogsaa i Dommernes Retsanliggender, maaske netop bortset fra, hvor det drejer sig om disciplinære Forseelser, hvor de Betragtninger, som Højesteretspræsidenten i 1928 anvendte, er ganske særlig paa deres Plads.

Derfor er det, jeg siger: Naar man ikke her vil anvende Tjenestemandslovens almindelige Regler for Dommere, skønt de er Tjenestemænd, maa man i hvert Fald finde en Ordning, der mere kan tilfredsstille Højesteretspræsidenten af 1928 og mig af 1938, end den, man hidtil har haft. Jeg haaber, at det ærede 13de tingvalgte Medlem derefter begynder at forstaa, skønt han er Dommer, at der kan ligge andre Betragtninger bagved end Ønsket om at fortrædige Dommerstanden, naar man opretter en særlig Domstol. Noget andet er saa, hvorledes man skal sammensætte en saadan